

סקירת הספר

”דילמות אתיות בייעוץ חינוכי”

סוקר: שרגא פשרמן

גבריאל וייל וטליה חדאד, **דילמות אתיות בייעוץ חינוכי**, אקדמון, 2021, 226 עמודים.

על אף שקוד אתי הוא אחד התנאים לקיומה של פרופסיה, אין בישראל קוד אתי למורים ואף לא ליועצים חינוכיים. חסרונו של קוד אתי עלול לפגוע בהתנהלותם של אנשי החינוך, ובכללם היועצים החינוכיים. בעבר ארגוני המורים וחינוכאים מסוימים ניסו לגבש קוד אתי למורים, אך עד כה ללא הועיל. אגודת היועצים החינוכיים בישראל הציעה קוד אתי בשנת 1990 והוא עודכן בשנת 2012.

במהלך השנים חיברו כמה חיבורים העוסקים באתיקה בנושא ההוראה והייעוץ החינוכי ובהם ראויים לציון חיבוריהם של צבר בן-יהושע, דושניק וביאליק (2008) הנוגע למורים, לזובסקי (2003, 2010), ארהרד (2014) ושפּלר, אכמון ווייל (2007) הרלוונטיים ליועצים חינוכיים.

הספר שלפנינו שונה מהחיבורים הקודמים מכמה סיבות: הוא פונה ליועצים חינוכיים ומעלה סוגיות מעבודתם; הספר מציע מפת דרכים מתודית לקבל החלטות הקשורות לאתיקה; את הדילמות אספו סטודנטים לייעוץ חינוכי ולכן הן רלוונטיות לעבודת היועץ בעידן הנוכחי.

מפת הדרכים לקבלת החלטות כוללת שבעה צעדים: זיהוי סימני אזהרה לקיומה של בעיה אתית, הערכה ראשונית, איסוף מידע, הערכת חלופות ההתנהגות, בדיקה עצמית, בחירת החלופה ויישום ההחלטה.

בספר שישה שערים: הראשון 'יחסים מקבילים' מתמקד בנושא מחויבויות היועץ, ביחסים מקבילים ובנאמנות כפולה; השני עוסק ביחסים קולגיאליים; השלישי במקצועיות, גבולותיה וקדימויות; הרביעי בשמירה על הסודיות; החמישי מתכתב עם סוגיות רבת-פנים והשישי בדילמות הקשורות להדרכה.

שני מחברים חברו יחדיו לכתיבת הספר: פרופ' גבריאל (גבי) וייל, פסיכולוג קליני וחינוכי, וטליה חדאד, יועצת חינוכית ומפקחת על יועצים. השילוב בין השניים יצר איכות ייחודית הניכרת היטב בתכנון.

ששת שערי הספר מקיפים תחומים מגוונים בעבודת היועץ החינוכי, אך אינם עוסקים בכל התחומים ומתוך כך הספר פותח שער למחברים אחרים שטוב יעשו אם יעסקו בתחום חשוב זה.

ברכת 'חזק וברוך' למחברים ולהוצאת אקדמון על ספר חשוב ונחוץ וקריאת זירוז למחברים אחרים להרחיב את אוצר הספרות בתחום וגם לרשויות לשנס מותניים ולחבר קוד אתי מחייב ליועצים החינוכיים בישראל.

רשימת מקורות

- ארהרד, ר' (2014). **ייעוץ חינוכי: מקצוע מחפש זהות**. מכון מופ"ת.
- לזובסקי, ר' (2003). אתיקה מקצועית בייעוץ חינוכי: מדריך לקבלת החלטות. בתוך ר' לזובסקי וצ' בראל (עורכות), **מסע של תקווה: ייעוץ וחינוך בעידן של אי ודאות** (עמ' 67–86). רכס.
- לזובסקי, ר' (2010). **מבוך השמירה על סודיות בייעוץ החינוכי: תאוריה, מחקר ומעשה**. מכון מופ"ת – בית ספר למחקר ולפיתוח תכניות בהכשרת עובדי חינוך והוראה במכללות.
- צבר בריהושע, נ', דושניק, ל' וביאליק, ג' (2007). **מי אני שאחליט על גורלם? דילמות אתיות של מורים**. הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס – האוניברסיטה העברית.
- שפיר, ג', אכמון, י' ווייל, ג' (עורכים). (2007). **סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי**. מאגנס.